

Informacja w sprawie ustawy z dnia 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw

Zgodnie z deklaracją projektodawcy zasadniczym celem przedłożonej ustawy jest poprawa relacji między podatnikami i organami podatkowymi, zwiększenie efektywności działania organów podatkowych oraz doprecyzowanie przepisów, których stosowanie budzi wątpliwości.

Ustawa wprowadza zmiany w: ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622), ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1564, z 2025 r. poz. 1172 oraz z 2026 r. poz. 370), ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499, z 2025 r. poz. 1172 oraz z 2026 r. poz. 370), ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592), ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 554), ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117, z 2025 r. poz. 1882 oraz z 2026 r. poz. 176), ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 38, 176, 331, 340 i 644), ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2025 r. poz. 633 oraz z 2026 r. poz. 347 i 421), ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 749, z 2025 r. poz. 1172 i 1679 oraz z 2026 r. poz. 176), ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143), ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, z późn. zm.), ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 60, 176, 484 i 644), ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722, z późn. zm.), ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1154, 1795 i 1847), ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 412 i 414), ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 595) ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1526 oraz z 2026 r. poz. 176 i 644), ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, 1423, 1820 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 415 i 483) oraz w ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. z 2025 r. poz. 1379 oraz z 2026 r. poz. 347).

Zmiany w Ordynacji podatkowej obejmują m.in.: (1) doprecyzowanie rodzaju terminu ulegającego wydłużeniu w przypadku, gdy jego koniec przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy tak, aby nie było wątpliwości, że przepis ten odnosi się do terminu do wykonania czynności; (2) wyłączenie możliwości wydawania interpretacji indywidualnych w zakresie raportowania schematów podatkowych; (3) zmianę zasad ustalania właściwości miejscowej organów podatkowych; (4) zmianę przesłanek wyznaczenia przez Szefa KAS i dyrektora izby administracji skarbowej organu podatkowego do prowadzenia kontroli podatkowych lub postępowań podatkowych; (5) doprecyzowanie przepisu umożliwiającego organowi podatkowemu określenie prawidłowej wysokości zwrotu podatku lub podatku naliczonego albo nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych; (6) wprowadzenie zmiany dostosowawczej związanej z wdrożeniem integracji Platformy Usług Elektronicznych Platformy Usług Skarbowo-Celnych (PUESC) z systemem płatności BLIK; (7) określenie kolejności zaliczania wpłat dokonanych tytułem rat, na które rozłożono podatek lub zaległość podatkową wraz z odsetkami za zwłokę, oraz rat podatku; (8) podwyższenie kwoty uprawniającej do zapłaty podatku przez inny podmiot niż podatnik z 1000 do 5000 zł; (9) wprowadzenie możliwości umorzenia podatku przed terminem jego płatności; (10) zniesienie wymogu składania wniosku o stwierdzenie nadpłaty w przypadku, gdy nadpłata wynika ze skorygowanej deklaracji składanej po upływie terminu jej złożenia; (11) uzupełnienie regulacji dotyczących zwrotu podatku, terminów zwrotu nadpłaty oraz jej oprocentowania; (12) modyfikację definicji strony w postępowaniu podatkowym dotyczącym osób trzecich; (13) doprecyzowanie przepisów o doręczeniach i ich dostosowanie do zmian w ustawie o doręczeniach elektronicznych, a także przepisów o doręczaniu pism w siedzibie organu podatkowego; (14) umożliwienie wydania decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe w podatku od nieruchomości, podatku rolnym i podatku leśnym od osób fizycznych na podstawie danych znanych organowi podatkowemu z urzędu bez uprzedniego doręczenia postanowienia o wszczęciu postępowania; (15) wprowadzenie w postępowaniu podatkowym możliwości przesłuchania strony lub świadka przez organ podatkowy przy użyciu urządzeń technicznych pozwalających na przeprowadzenie tej czynności na odległość oraz możliwości utrwalenia obrazu lub dźwięku z przesłuchania; (16) zniesienie obowiązku podpisywania decyzji w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości, podatku rolnym lub podatku leśnym, sporządzanych z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego w postaci elektronicznej; (17) rezygnację z możliwości wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie uzupełnienia lub sprostowania decyzji; (18) zniesienie dualizmu trybów stosowanych w przypadku braków

formalnych odwołania; (19) uproszczenie trybu korygowania deklaracji z urzędu przez organ podatkowy w ramach czynności sprawdzających i zwiększenie wysokości korekty z kwoty 5000 do 10 000 zł.

Ustawa wprowadza również liczne zmiany przepisów rozdziału 11a działu III Ordynacji podatkowej (MDR). W treści nowelizacji określono zakres przedmiotowy tego rozdziału poprzez wskazanie, że znajduje on zastosowanie do uzgodnień dotyczących wszelkich podatków w rozumieniu prawa, z wyłączeniem podatku od wartości dodanej, w tym podatku od towarów i usług, oraz podatku akcyzowego. Do najważniejszych zmian należy usunięcie przepisów statuujących obowiązki raportowania krajowych schematów podatkowych. Istotne zmiany w zakresie MDR dotyczą również instytucji i obowiązków promotora. Nowelizacja zmienia nadto mechanizmy raportowania schematów podatkowych w przypadku występowania podmiotu, który jest obowiązany do zachowania prawnie chronionej tajemnicy zawodowej, a także doprecyzowuje regulacje dotyczące obowiązku przekazania informacji o schemacie podatkowym w przypadku kilku podmiotów obowiązanych do jej przekazania. Zmiany polegają również na dostosowaniu przepisów dotyczących zakresu danych przekazywanych w treści informacji o schemacie podatkowym i kwartalnej aktualizacji informacji.

Zmiany w ustawie o adwokaturze, ustawie o radcach prawnych, ustawie o doradztwie podatkowym oraz w ustawie o rzecznikach patentowych stanowią konsekwencję wyroku TSUE w sprawie C-694/20 i wynikającej z tego wyroku zmiany dokonanej dyrektywą DAC8 w odniesieniu do regulacji związanej z zapewnieniem prawa pośrednikom do zwolnienia z obowiązku przekazywania informacji dotyczących podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych, jeżeli taki obowiązek zgłoszenia stanowiłby naruszenie prawniczej tajemnicy zawodowej.

Zmiany w ustawie – Prawo bankowe, ustawie o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawie o obrocie instrumentami finansowymi, ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej mają na celu umożliwienie promotorom innym niż adwokat, radca prawny, doradca podatkowy lub rzecznik patentowy prawidłowego wywiązywania się z obowiązku przekazania informacji o schemacie podatkowym.

Zmiany w Kodeksie karnym skarbowym polegają na wprowadzeniu odpowiedzialności karnej skarbowej za składanie po terminie: informacji o uzyskanej korzyści podatkowej lub dokonywaniu jakichkolwiek czynności będących elementem schematu podatkowego

(MDR-3) oraz kwartalnej informacji o udostępnieniu schematu podatkowego standaryzowanego (MDR-4). Nowelizacja wprowadza także do Kodeksu karnego skarbowego – w ramach postępowania mandatowego – nowy rodzaj mandatu karnego, tj. mandat zaoczny. Mandatem karnym zaocznym będzie można nałożyć karę grzywny w razie stwierdzenia wykroczenia skarbowego pod nieobecność sprawcy, w wypadku gdy zachodzą określone w ustawie przesłanki.

Zmiany w ustawie o opłacie skarbowej dotyczą zasad i oprocentowania zwrotu tej opłaty. Zmiany w ustawach o podatkach dochodowych oraz w ustawie o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami mają głównie charakter dostosowawczy. Zmiany w ustawie o podatku akcyzowym dotyczą zasad zwrotu akcyzy. Deklarowanym celem zmian w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej jest umożliwienie korzystania z e-Urzędu Skarbowego szerszej niż dotychczas kategorii podmiotów. W wyniku zmiany konto jednostki organizacyjnej będzie mogło być udostępniane nie tylko jednostkom organizacyjnym w ścisłym tego słowa znaczeniu, ale również organom władzy publicznej i urzędom obsługującym te organy w zakresie, w jakim organy te i urzędy nie wykonują władzy publicznej.

Ustawa zawiera również liczne przepisy przejściowe.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2026 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 9, art. 10, art. 18 pkt 1–3 i art. 34, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 8 pkt 4, 5 i pkt 6 lit. a, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.